

**Některá „aktivní“ slovesa a slovesní vazby vhodné pro vymezení učebních cílů
v kognitivní oblasti podle Bloomovy taxonomie**

CÍLOVÁ KATEGORIE	AKTIVNÍ SLOVESO (slovesní vazba)
<p>1. Znalost (zapamatování si)</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrétních poznatků (termínů, faktických údajů) • postupů a prostředků zpracování konkrétních vědomostí (klasifikačních kategorií, kritérií, metodologie apod.) • všeobecných a abstraktních poznatků (zákonů, zevšeobecnění teorií a vědomostních struktur) 	<p>definovat napsat opakovat pojmenovat popsat reprodukovat seřadit vybrat vysvětlit určit</p>
<p>2. Porozumění</p> <ul style="list-style-type: none"> • převod (např. překlad z jednoho jazyka do druhého nebo převod z jedné formy komunikace do druhé) • interpretace (přeskupení, reorganizace nebo nový pohled na zapamatované, rozlišení podstatného od nepodstatného) • extrapolace (odvození, odhad důsledků nevyhnutelně vyplývajících z trendů a posloupností) 	<p>dokázat interpretovat ilustrovat objasnit odhadnout opravit přeložit uskutečnit vyjádřit (vlastními slovy) vyjádřit (jinou formou) vypočítat zkontrolovat změřit jinak formulovat</p>
<p>3. Aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • využití abstraktních a všeobecných vědomostí (pravidel, principů, zákonů, teorií, metod, technik, postupů, všeobecných myšlenek) v konkrétních situacích 	<p>aplikovat demonstrovat diskutovat interpretovat (údaje) načrtnout navrhnout plánovat použít registrovat řešit uspořádat vyčíslit vyzkoušet prokázat uvést vztah mezi</p>

<p>4. Analýza (rozbor konkrétní informace, systému, procesu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • na prvky (části) • na vztahy mezi prvky • z hlediska principů uspořádání prvků a jejich vztahu 	<p>analyzovat provést rozbor rozhodnout rozlišit rozčlenit specifikovat najít principy uspořádání</p>
<p>5. Syntéza</p> <ul style="list-style-type: none"> • složení prvků a částí do předtím neexistujícího celku (do ucelené výpovědi, plánu nebo do množství operací nutných k vytvoření díla nebo jeho projektu, modelu formou: - vypracování individuálně specifické informace - vypracování operačního plánu - odvození souboru abstraktních vztahů 	<p>kategorizovat klasifikovat zkombinovat modifikovat navrhnout zorganizovat reorganizovat shrnout napsat zprávu vyvodit všeobecné závěry</p>
<p>6. Hodnotící posouzení</p> <ul style="list-style-type: none"> • posouzení hodnoty myšlenek, dokumentů, výtvorů, metod, postupů, řešení a pod. z hlediska nějakého účelu podle: - <i>vnitřních kritérií</i> (věcná správnost, návaznost myšlenek, přesnost údajů, logická souvislost závěrů s předpoklady apod.) - <i>vnějších kritérií</i> (srovnání posuzovaného s jinými analogickými výtvořmi, především s těmi, které jsou považované za vynikající) 	<p>argumentovat obhájit ocení oponovat porovnat posoudit prověřit vybrat vyvrátit zdůvodnit zhodnotit podpořit názor srovnat (s normou) provést kritiku uvést klady a zápory</p>